



SOKOŁSKIE LISTY

WOKOLNIK ŁUŽISKO-SERBSKEHO SOKOŁA



Europeada 2012 we Łužicy

Wupisanje za europske koparske mišterstwa narodnych mjeńšin schwalene



Jeli so za Europeadu 2012 tež žónske mustwa přizjewja, potom wobsteji žro serbskeje koparskeje wubranki žonow z koparkow SJ Chróšćicy. Tu widźimy je po dobyću wokrjesneho pokala w juniju.

Srjedź awgusta 2010 zetka so w Chróšćanskim Krawčikec hosćencu ducent koparskich fachowcow ze serbskich sportowych zjednoćenstwow zhromadnje ze zastupjerjemi Domowiny, kotraž je zhromadnje z FUEN zarjadowarka a wuhotowarka Europeady 2012 we Łužicy. Hłowny dnjowy dypk štwórtego zetkanja bě schwalenje wupisanja, kotrež je FUEN nětko cyłkownje 85 narodnym mjeńšinowym organizacijam rozpósłała. Hač do 31.12.2010 smědža wone mustwa za Europeadu, kotraž wotměje so wot 16.06. – 24.06.2012, přizjewić. Sčěhowace wuměnjenja dyrbjä sobustawke organizacije FUEV mjez druhim spjelnić:

1. Kóžda organizacija smě jenož jedne mustwo přizjewić. Hač do 22 hrajerjow (žani profesionalni) smě na přizjewjenskich lisćinach stać. Maximalna ličba člonow mustwa njeměta ličbu 30 překroćić.

2. Jeli so žónske mustwa přizjewja, njewobdžěla so tute na turněrje muskich mustwow. Potom zarjaduja so hry za žónske mustwa.

3. Hač do 31. 12. 2010 dyrbi so při-

zjewjenski formular w sekretariaće FUEN w Flensburgu wotedać.

4. Za Europeadu 2012 smě so hač do 20 mustwow přeprošyć.

Jeli wobsteji wjetši zajim, potom dóndže k wupytanju zastupnistwow přez zarjadowarja. Prawniski puć je wuzamknjeny.

5. Po pruwowanju sčěhuje oficialne přeprošenje přez zarjadowarja. Wulosowanje skupinow přewjedže so w nazymje 2011.

6. Za sportowy džěl zasadzi so ze stron zarjadowarja wubědžowanke wjednistwo.

Hry přewjedu so po oficialnych hrajných prawidłach FIFA. Hrajne městnosće budu w třiróžku městow Budyšin – Kamjenc – Kulow. Za koparske partije zasadža so neutralni sudnicy a asistenca.

Dalše informacije namakaće pod:

► www.europeada2012.sorben.com

(Žórło: dypki 1 do 6 su z oficialneho wupisanja FUEN) *Jan Hrjehor*



Rjenje by było, bychu-li so přiwisnicy serbskich koparkow a koparjow za dvě léce tež takle wjeselić móhli kaž tu na wobrazu. Wón nasta lětsa 20. junija w Němskich Pazlicach, jako doby Chróšćanske žónske koparske mustwo wokrjesny pokal.

Koparki a koparjo Serbskeho gymnazija w Sakskim finalu

Najwuspěšniša koparska sezona w stawiznach kubłanišća



Uruguay/Serbski gymnazij Budyšin rěka nowy swětowy mišter we wobłuku sportoweje akcije "Šule hraja WM". Wotlěwa: Stanij Krygar, Michaela Młynkec, Marie-Charlott Čornakec, Sofija Bejmakec, Lydija Rachelic, sportowy wučer Jan Hrjehor, Matej Wjeńka, Jonas Krawčik, Maks Měrcink, Jakub Langa a Rico Nguyen.

Z dwěmaj štwórtymaj a jednym pjatym městnom w Sakskim finalu we wubědźowanju "Młodžina trenuje za olympiju" zakónčichu šulerki a šulerjo Serbskeho gymnazija Budyšin (SGB) w juniju dotal najwuspěšnišu koparsku

sezonu we wjac hač 60 lětnych stawiznach kubłanišća. Na spočatku šulskeho lěta 2009/2010 přizjewichu sportowi wučerjo dohromady 7 z 8 móžnych koparskich mustwow, tak zo móžachu nimale we wšitkich starobnych klasach nastupić.

Jenož holcy 11. a 12. lětnika w zašłej hrajnej dobje bul kopač móhli njejsu, dokež steješe přemało hrajerkow k dispoziciji.



Fabian Neter a Maik Šuster pomahaštaj nawodźe Budyskeho SAEK Michałej Cyžeje při natočenju wideja, kotryž prezentowachu šulerjo Ralbičanskeje zakładneje šule we wobłuku sportoweje akcije "Šule hraja swětowe mišterstwa".

K hólčim zaměstnjenjam: Najsuwerenišo a z njewšědnej dominancu kaž Mnichowscy Bayerojo, nic pak z arogancu, přesadźichu so hač do Wuchodosakskeho finala (WSF) hólcy jednateho a dwanateho lětnika. Tam triumfowachu potom z dwěmaj dobyćomaj a jednej porážku přećiwu powołanskim šulam z Kamjenca, Budyšina a Wojerjec. Na Sakske finale (SF) do Lipska so mustwo kapitana Markusa Schmutzlera bohužel podač njeje móhło, dokelž zalutujetej sej Sakska a tež Němska hižo wjacore lěta wudawki w tutej starobnej klasy. Hólcy 9. a 10. lětnika přesadźichu so hač do wokrjesneho finala a šulerjo 5. a 6. lětnika dyrbjachu so

hižo w předkole rozžohnować. Byrnjež mustwje z dobrych hrajerjow z Chrósćic, Malešec, Budyšina, Hođžija a Ralbic wobstałoj, njezamóštej wobě WSF docpěć. Dnjowa forma, pobrachowanje někotrych sylnych hrajerjow, strach před blamažu a mało dowěry do swójskich koparskich zamóžnosćow běchu někotre móžne přičiny za dočasny k.o. w předkołach. Za to pak mějachu sedmički a wosmički tójšto nazhonitych trumfow w svojich rjadach. Tak na přikład: Jonas Krawčik (SJ Njebjelčicy), Maks Měrcink (HZ Radwor/Wulka Dubrawa), Matej Wjeńka (HZ Radwor/Wulka Dubrawa), Stanij Krygar (HZ Bukecy/Kubšicy) a Jan Bogusz (Jednota Kamjenc). Wšitcy tamni pak běchu za docpěće kónčneho koła w Lipsku runje tak wažni. Tam wuwowowachu sej potom dobre 5. městno, wšako wubědźowaše so we wikowanskej metropoli šěsć najlěpšich cyłkow Sakskeje. Z trochu wjac koncentracije a zboža by so Krawčikowemu mustwu třeće abo snano druhe městno poradźiło. Wo přěnim pisać a tež sonić njetrebamy. Tute je zwjetša (poprawom přeco) za sportowe gymnazije a sportowe srjedźne šule z Drježdžan a Lipska rezerwowane.

K holcam: Koparki Serbskeho gymnazija Budyšin so w zašłych lětach dale a bóle spěchuja. Po tym, zo je "Złota generacija" z wrotarku Terezu Wićazec a pólnymi hrajerkami Michaelu Domaškec, Leńku Fryćec, Helenu Bětnarjec a Sofiju Brězanec šulu wuchodźiło, stupaja nětko dalše gymnaziastki do stopoł chětro wuspěšneho mustwa. Z Weroniku Rachelic, Lubinu Mičkec a Juliju Młynkec (wšitcy 10. lětnik) ma SGB samo tři holcy, kotřiž přislušeja nětko přěnjemu žónskemu mustwu SJ Chrósćicy. K najlěpšim słuša pak na kóždy pad tež hišće Sofija Bejmakec (8. lětnik) z Budyšina.

(dale na str. 3)

Bratrowča Ralbičanskeho trenarja Petra Bejmaka hraje uspěšnje we Wulkej Dubrawje. Hišće ženje njeměješe SGB w jednym šulskim léče tři mustwa w SF. Holcy wubědzowanskeje klasy (WK) IV (5. a 6. lětnik) docpěchu we WSF druhe městno a holcy WK III (7. a 8. lětnik) kaž tež WK II (9. a 10. lětnik) móžachu so samo za kónčne koło w Lipsku kwalifikować. Tam zaměstništej so wobaj cyłkaj potom na poziciji štyri, štož je hladajo na konkurencu chětro wulki uspěch. „Trenar Lipšćanskeho mustwa je mi powědał, zo hraja w jeho mustwje hrajerki, kiž přisłušeja kadram Němskeho koparskeho zwjazka (DFB)! We wubrankach Sakskeje su nimale wšitcy”, rjekny sportowy wučer SGB Měrko Korjeńk.



„Ralbicy přećiwo Wulkej Dubrawje” móhli wobraz mjenować. We wobłuku wubědzowanja „Šule hraja WM” dóndže w předkole k duelej Sofija Bejmakec (Serbski gymnazij Budyšin/Uruguay) – Tabea Wićazec (Serbska srjedźna šula Ralbicy/Francoska).

Najrjeńši triumf: „Šule hraja swětowe mišterstwa”, rěkaše spočatk junija w Budyšinje. Ralbičanska Serbska srjedźna šula/Francoska wudoby sej titul wicemištra na kulturnym polu a mustwo gymnazija/Uruguay je nowy swětowy mišter na sportowym.

Jan Hrjehor

Jan Skala a Serbski Sokol

W nowej knize wo svojim dźědže Janu Skali wobjednawa awtor Peter Jan Joachim Kroh we wosebitym kapitlu (strony 76 – 95) nastaće a wuwice Serbskeho Sokoła a Skalowoy podžěl na tym.

Pod titlom „Sokol – nošer a zapěra serbskeje identity” zhoni čitar najprjedy wo wopyće 15-čłonskeje delegacije z Łužicy pod wjednistwom Jana Skale na VII. wšosokołskim zléče 1920 w Praze (zady w knize we wobrazowym dźělu je wozjewjena kopija dopisnicy, na kotrejž je delegacija widžeć). Awtor pisa potom wo šěsć artiklach Jana Skale w Serbskich Nowinach, w kotrychž wabješe za załoženje Sokoła w Serbach, a wo załoženju přenjeje jednoty w nowembru 1920 w Budyšinje. Jan Skala steješe na čole młodeho towarstwa. Hačrunjež Skala w léče 1921 Łužicu w směrje Prahi wopušći, wosta jemu „Sokol čas žiwjenja z wutrobitej naležnosću” (str. 94). Wón widžeše Sokol jako nadkonfessionalne, nadstronske zjednoćenstwo, jako „kulturne hibanje” w šěrokim zmysle, jako srědk serbskeje kolektiwneje kulturneje, socialneje identifikacije ze svojim ludom” (str. 79). Jeho filo-

zofija bě, zo njesmě Sokol ryzy sportowe zjednoćenstwo być, ale zo maja k tomu tež „hudźba, orchestra, chóry, literatura a dźiwadło słušeć” (strona 78). To je

zdobom wažny srědk wobaranja přećiwo germanizaciji.

W 2. dźělu kapitla předstaja awtor, kak Sokol „we wizěrje swoich přećiwnikow” (tak mjezynapismo na stronje 81) steješe. To bě wuwolana Wendenabteilunga w Budyšinje, to běchu němske klerikalne kruhi, bohužel z podžělom podwólnych serbskich duchownych.

Skala wustupowaše wosebje w zwisku z wobdźělenjom serbskich Sokołow na VIII. wšosokołskim zléče 1926 w Praze přećiwo nadběham na Sokol.

Z mnohimi faktami a citatami z pjera Jana Skale dopokazuje dr. Kroh, zo měješe Sokol wulke zaslužby za naš lud. Njeh mnozy knihu čitaja!

Mikławš Krawc



Sokołski koparski turněr „starych knjezow“

Štyri seniorske mustwa su na dwanatym koparskim turněrje wo pokal Serbskeho Sokoła dnja 18. 6. 2010 w Ralbicach wojowali.

Jako zastupjer wjednistwa Sokoła móžeše Mikławš Krawc witać mustwa z Radworja, Hórkow, Njebjelčic a Ralbičanow jako hosćićela.

W šěsć hrach docpěchu „stari knježa” 22 wrotow, mjez nimi běštaj dwójce uspěšnaj Handrij Krawčik a Daniel Brückner.

W třelenju wrotow pospytałaj staj so tež Bjarnat Dórnik (Njebjelčicy) a Daniel Brückner (Ralbicy), trjechištaj pak jenož do swójskeje „klětki“.

Mytowanje dobyčerjow přewjedže starosta Serbskeho Sokoła Achim Kowar. Wón podžakowa so hosći-

ćelej DJK Sokołej Ralbicy/Hórki za zwólniwosć, tutón turněr wuhotować. Prezident hosćićela Dierk Šewc je kóždemu kapitanej přepodał sudžik piwa. Józef Šwon wupraji připóznaće sudnikej Pawołej Šołće za suwerene nawjedowanje hrow.

K přewjedženju klětušeho 13. turněra pjatk, 17. junija, su so koparjo z Radworja zwólniwi wuprjajili.

Józef Šwon

Kónčny staw lětušeho turněra

mustwo	wrota	dypki
1. SJ Njebjelčicy	3:3	5
2. Sokol Ralbicy/Hórki	4:4	4
3. Zeleno-běli Hórki	3:3	4
4. SJ 1922 Radwor	1:2	2

Serbja na wšosokołskim zléće 1920 w Praze



W našej maćeršćinje čitamy: „Serbja na VII. wšosokołskim zléće w Praze“. Na wobrazy widźimy 18 wosobow. Překwapja, zo je počojca žónskich, mjez nimi samo pjeć Delnjołužičankow.

Předku srjedža je Gustaw Janak, w druhim rjedže wotlěwa Jan Skala, Hańža Kubašec, jako štwórta Alica Smolerjec. Zady steji srjedža Herman Šleca, naprawo wot njeho Mikławš Krječmar.

Štó znaje dalše wosoby?

Čehodla Marko Smoler, Jan Bryl abo Pawoł Krječmar na wobrazu njejsu, drje njehodži so hižo dodnić.

Připódla prajene: Jan Bryl přišlušeše hižo z lěta 1907 českemu Sokolaj a bě samo člon přihotowanskeho wuběrka VII. zléta.

A tež tole w časopisu Českeho sokołskeho zwjazka SOKOL w čisle 7/8 lěta 2003 namakachmy: Tam je wozjewjeny horni wobraz, wo wobdzělnistwje na zléće mjez druhim rěka, zo „njepobrachowachu ani Łužiscy Serbja“ („nechyběli ani Lužičtí Srbové“). *M. Krawc*

Wažny nastork za založenje přenjeje sokołskeje jednoty w Serbach nazymu 1920 – bě to w Budyšinje – bě wobdzělenje delegacije z Łužicy na VII. wšosokołskim zléće w juniju samsneho lěta w Praze.

W swojej knize „Serbski Sokol“ (LND 1990) wuzběhny Alfons Wićaz na stronje 19: „Po nawróće delegacije ze VII. wšosokołskeho zléta w Praze zběhachu so zaso jara

sylny hłasy za založenje Sokoła w Serbach ...“ To propagowaštaj wosebje nowinar Jan Skala a w Praze studowacy Herman Šleca.

Štó pak přišlušeše wšitko mjenowanej delegaciji? Wićaz podawa mjena Marko Smoler, Jan Skala, prof. Jan Bryl, Pawoł Krječmar. Dalše wosoby spóznowamy na pohladnicy, kiž wuda Praske zjednoćenstwo „Adolf Černy“ po zléće z tekstom w českej, serbskej a fracoskej rěči.

Serbscy Sokoljo 1930 w Juhosłowjanskej

Před 80 lětami přebywaše 32 wosobow ličaca delegacija Serbskeho Sokoła w kralestwje Juhosłowjanska. Pod nawodom starosty Jakuba Šajby a jednačela Gustawa Janaka běchu Serbja hosćo 1. wšosokołskeho zléta w Beogradže-Běłohrodže a wopytachu potom někotre dalše kónčiny kraja.

Po wotjězdze z Budyšina 24. junija 1930 předstajichu we wulkim stadionje stolicy symbolisku scenu wo boju Serbow wo swobodu. 16 mužow a 4 žony pokazachu 26. junija zwučowanje po naćisku Měrćina Mjeltki, kiž běchu hižo lěto do toho w Poznanju předstajili.

Serbscy Sokoljo wustupichu na druhi dzeń tež z ludowymaj rejomaj a wobdzěllichu so njedzelu, 28. junija, na wulkim swjedženskim čahu po Beogradže. Po rjanych dnjach w stolicy přebywachu hos-



Zwučowanske mustwo za Běłohród w léće 1930 zhromadzi so w Radworju (tu před cyrkwinskej murju).

ćo z Łužicy we wjacorych dalšich městach – wopytachu Sarajewo, Mostar, Dubrownik, Katar a Split.

8. julija so do Serbow nawróćichu. Přispomnić chcemy, zo wuslědži

Serbska filmowa skupina Sorabia někotre „žiwe wobrazy“ wo wustupje w Beogradže a wuži je za film z lěta 1990 „Sokol – P.S. ke kapitaj našich stawiznow“.

Mikra